

Vlaamse overheid
Secretariaat Auditcomités
Algemeen Regeringsbeleid
Simon Bolivarlaan 17
1000 Brussel

VERSLAG

VERGADERING AUDITCOMITE VAN DE LOKALE BESTUREN

9 oktober 2025

Herman Teirlinckgebouw – Havenlaan 88, 1000-Brussel – 14.00 uur – 16.30 uur

Namen deel:

Els Hostyn, onafhankelijk deskundige (EH)
Kathleen Desmedt, onafhankelijk deskundige (KD)
Jan Leroy, lid op voordracht van de VVSG (JL)
Bie De Busser, lid op voordracht van de VVSG (BDB)
Tom Vandeput, lid op voordracht van de VVP (TV)
Jeroen Vervloessem, waarnemer minister van Binnenlands Bestuur (JV)

Mark Vandersmissen – Audit Vlaanderen (AV)
Wim De Naeyer - Audit Vlaanderen (AV)
Jo Fransen - Audit Vlaanderen (AV)
Patricia Van de Capelle - Audit Vlaanderen (AV)
Liesbeth Vanderstukken - Audit Vlaanderen (AV), enkel voor punt 2.2
Pieter Coppens - Audit Vlaanderen (AV), enkel voor punt 2.2

Voorzitter: Jean-Pierre Garitte, voorzitter auditcomité Vlaamse Administratie (JPG) en volmacht van Giselle Vercauteren, onafhankelijk deskundige (GV)

Secretaris: Joris Scheers, Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA)(verslag)

0. Executive sessie leden

/

1. Punten ter beslissing

1.1 Goedkeuring planning 2de semester 2025

AV licht de oriëntering van de auditcapaciteit 2025 toe, zoals vooropgesteld in de meerjarenplanning: van de 75% netto beschikbare auditcapaciteit werd 60 % beoogd te besteden aan de uitvoering van de auditplanning van 2025, 15% aan projecten ter operationalisering van de auditstrategie en de overige 25% aan incidentgedreven opdrachten.

Op de planning van het tweede semester staan de verdere afwerking van lopende auditopdrachten 2024 en vier thema-audits (toekomstbestendige HR-aanpak, duurzame klimaataanpak en (crisis)weerbaarheid en cybersecurity), samen goed voor ±55 % van de (risicogedreven) auditcapaciteit lokale besturen. De lopende 17 audits-op-maat en de opvolgaudits nemen de overige 45% van de capaciteit voor hun rekening.

Inzake de voorziene thema-audit rond noodplanning binnen de lange termijn prioriteit '(Crisis)weerbaarheid en cybersecurity' wijst JL op uiteenlopende aansturing vanuit de federale en Vlaamse overheid. AV geeft aan dat er interne gesprekken én gesprekken met verschillende belanghebbenden zullen gebeuren (incl. het federale niveau), gevolgd door een pilootauditopdracht. JL wijst m.b.t. de selectie van mogelijke besturen op de moeilijkheid van een inschatting van de potentiële behoefte aan noodplanning. BDB geeft aan dat bv. grote festiviteiten ook een eigen noodplanning hebben.

In verband met de mini-competitie voor de thema-audit rond '*third party management*' binnen de lange termijn prioriteit '(Crisis)weerbaarheid en cybersecurity' suggereert JL ook een Nederlandstalige omschrijving. Ook worden best de technische afhankelijkheid en een praktijkbenadering meegenomen. AV bevestigt.

EH geeft aan dat er een set van richtlijnen bestaat waarop AV zeker kan steunen. JPG sluit hierbij aan en refereert naar de '*International Topical Requirements*' van het Institute of Internal Auditors (IIA). Hij verwijst ook naar de externe kwaliteitsreview conform de nieuwe normen van het IIA, die er volgend jaar zit aan te komen en suggereert om die standaarden nu al mee te nemen. AV geeft aan dat deze in de opdrachten zullen meegenomen worden en dat gedocumenteerd zal worden welke elementen van de '*International Topical Requirements*' in de reikwijdte zitten.

KD heeft een vraag naar de leesbaarheid van de beschikbare overzichtstabel als bijlage bij de goedkeuring van de auditplanning. AV vraagt in dit verband naar de noodzaak tot een gedetailleerd overzicht. De vergadering geeft aan dat al te grote detaillering m.b.t. de auditplanning niet hoeft. Enkel overzicht op hoofdlijnen met een indicatie van de belangrijkste elementen is voldoende.

De planning van het 2^e semester 2025 wordt goedgekeurd.

2. Punten ter bespreking

2.1 Stand van zaken auditplanning – 3^e kwartaal 2025

2.1.1 Bijlage tijdsbestedingsrapport auditplanning 2025

AV presenteert de stand van zaken van de auditplanning van het 3^e kwartaal 2025 en het bijhorende tijdsbestedingsrapport. De auditplanning van het 1^e semester zit grotendeels op koers en het merendeel van de opdrachten wordt afgewerkt tegen het einde van Q3 2025. De opdrachten voor het 2^e semester zijn in opstartfase en de planning voor 2026 is in voorbereiding. Alle opdrachten van de planning 2024 zijn gerealiseerd met uitzondering

van het globaal rapport 'Thema-audit werken in beheer technische diensten', wat in rapporteringsfase zit.

Ten aanzien van de indicatieve planning, gepresenteerd op het Auditcomité van juni jl., worden bijkomend de aanbevelingen uit de thema-audit 'Informatiebeveiliging 2020' opgevolgd.

JL suggereert om begin 2026 het proces dat de gemeenten recent doorliepen met de opmaak van hun meerjarenplanning binnen enkele maanden mee te nemen in de auditplanning.

EH vraagt of de verkennende fase van een audit op maat waarin het onderwerp van de opdracht bepaald wordt als een *maturity scan* dient opgevat te worden. JL en AV geven aan dat het eerder om een risicoanalyse van de processen van het lokaal bestuur gaat.

BDB vraagt naar meer duidelijkheid en focus op de kernissues van een audit. AV geeft aan dat er wel degelijk gefocust wordt, maar dat auditoren steeds breed (moeten) kijken om de context scherp te hebben. AV geeft aan dat hierover wel beter kan gecommuniceerd worden.

JPG vraagt naar de lange termijn inzichten en waar een audit ondertussen al zeven jaar geleden is.

Het auditcomité keurt de planning goed en bevestigt dat die ook in 2026 zijn effect zal hebben.

2.2 Thema-audit Duurzame Klimaataanpak – Globale conclusies

AV geeft een uitvoerige toelichting bij de resultaten van deze thema-audit. Zo komen de klimaatvisie en strategie, de organisatie-opzet, het opnemen en faciliteren en de opvolging aan bod.

Als algemene conclusie geldt het volgende:

- Lokale besturen nemen op het terrein diverse initiatieven om invulling te geven aan de aangegane klimaatengagementen.
- De aanpak verloopt nog onvoldoende systemisch op basis van volledige en financieel onderbouwde klimaatactieplannen tot 2030 (of 2050).
- Lokale besturen weten onvoldoende of ze op koers zitten om hun klimaatdoelen te behalen en hebben bijgevolg weinig zicht op de nog resterende kloof en wat nog nodig is.
- De onderlinge samenwerking en afstemming met lokale (belanghebbenden) en (bovenlokale) partners kan meer gestructureerd en doordacht gebeuren.

JL heeft vragen bij de aanbeveling over het uitwerken van een lange-termijnplan door de lokale besturen, wanneer dat door de hogere overheden niet zelf wordt opgenomen of op zijn minst niet helder en duidelijk aangehouden wordt.

De voor- en nadelen van een vervolgtraject op deze thema-audit rond een duurzame klimaataanpak bij de lokale besturen worden besproken. EH vraagt naar hoe de globale adviezen die meegegeven worden aan de andere bestuurslagen geïnterpreteerd moeten worden. AV geeft aan dat het geen aanbevelingen zijn, maar adviezen op basis van

bevindingen uit de auditwerkzaamheden op lokaal niveau. Vraag is of een audit op bovenlokaal niveau aangewezen is.

BDB geeft aan dat het *smart* doorrekenen van het klimaatactieplan vaak conflicteert met de lange-termijnobjectieven. Ook rijst de vraag wat precies de grens is tussen processen en beleidskeuzes en de manier van implementeren. Men verwijst ook naar het sui generis karakter van een convenant.

JV verwijst in dit verband naar de SDG's en bijhorende acties. Zij dragen elk op hun manier bij, want ze zijn breed geformuleerd. In die context is het niet eenvoudig om actieplannen op lokaal niveau te implementeren. KD sluit zich hierbij aan en verwijst naar de nood aan bovenlokale samenwerking.

JPG vraagt of er ook van een goede budgettaire aanpak kan gesproken worden. AV verwijst naar de moeilijkheden om hierrond een globale budgettaire aanpak uit te werken.

2.3 Stand van zaken forensische aangelegenheden

AV geeft een overzicht van de meldingen en vooronderzoeken.

JPG peilt naar mogelijke risico's inzake potentiële belangenconflicten bij het inschakelen van advocaten.

2.3.1 Brief n.a.v. vooronderzoek LB 2025 098 – lokaal bestuur Alken

2.3.2 Brief n.a.v. vooronderzoek LB 2024 173 – lokaal bestuur Zulte

AV licht beide brieven toe.

3. **Rapporten ter bespreking**

Op vraag van leden van het auditcomité - aan te geven voor de vergadering

/

Op voorstel van Audit Vlaanderen

1. Forensische audit bij lokaal bestuur Haaltert (2408 005) – 18/07/2025

AV licht toe

2. Forensische audit bij lokaal bestuur Merchtem (2508 003) – 7/08/2025 + mail reactie Audit Vlaanderen 12/09/2025

AV licht toe.

3. Forensische audit bij lokaal bestuur Aalter (2508 006) – 4/09/2025

AV licht toe.

4. Forensische audit bij lokaal bestuur Diepenbeek (2408 006) – 8/09/2025

AV licht toe

Het auditcomité bespreekt kort de toegelichte audits. JL stelt de vraag of AV ook gebruik maakt van informatie waarover ABB beschikt vanuit hun rol als toezichthouder. AV geeft aan dat dit gebeurt.

Andere rapporten niet ter bespreking, tenzij gevraagd door een lid

5. Thema Audit Werken in eigen beheer – Technische dienst bij lokaal bestuur Zedelgem (2406 029) – 10/06/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing bij lokaal bestuur Zedelgem (2406 029-OB) – 10/06/2029
6. Thema-audit Werken in eigen beheer – technische dienst bij lokaal bestuur Brakel (2406 036) 1/07/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing bij lokaal bestuur Brakel (2406 036-OB) – 1/07/2025
7. Thema-audit Werken in eigen beheer – technische dienst bij lokaal bestuur Malle (2406 038) – 1/07/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing bij lokaal bestuur Malle (2406 38-OB)
8. Thema-audit Werken in eigen beheer – technische dienst bij lokaal bestuur Riemst (2406 037) – 18/07/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen bij lokaal bestuur Riemst (2406 037-OB) – 18/07/2025
9. Thema-audit Werken in eigen beheer – technische dienst bij lokaal bestuur Huldenberg (2406 030) – 25/07/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing bij lokaal bestuur Huldenberg (2406 030-OB) – 25/07/2025
10. Thema-audit Duurzame klimaataanpak bij lokaal bestuur Zwalm (2506 005) – 27/06/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing bij lokaal bestuur Zwalm (2506 005-OB) – 27/06/2025
11. Thema-audit Duurzame klimaataanpak bij lokaal bestuur Berlaar (2506 010) – 18/07/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing bij lokaal bestuur Berlaar (2506 010-OB) – 18/07/2025
12. Thema-audit Duurzame klimaataanpak bij lokaal bestuur Kortenbergh (2406 039) – 5/09/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing bij lokaal bestuur Kortenbergh (2406 039-OB) – 5/09/2025
13. Thema-audit Duurzame klimaataanpak bij lokaal bestuur Balen (2506 016) – 19/09/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing bij gemeente Balen (2506 016-OB) – 19/09/2025
14. Thema-audit Duurzame klimaataanpak bij lokaal bestuur Izegem (2506 015) – 29/09/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing bij lokaal bestuur Izegem (2506 015-OB) – 29/09/2025
15. Thema-audit Duurzame klimaataanpak bij lokaal bestuur Genk (2506 008) – 30/09/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen bij lokaal bestuur Genk (2506 008-OB) – 30/09/2025
16. Thema-audit Toekomstbestendige HR-aanpak bij lokaal bestuur Oud-Turnhout (2506 007) – 16/09/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing bij lokaal bestuur Oud-Turnhout (2506 007-OB) – 16/09/2025

17. Opvolgaudit Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen bij lokaal bestuur Oosterzele (2516 001) – 2/07/2025
18. Opvolgaudit Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen bij lokaal bestuur Maaseik (2516 003) – 1/08/2025
19. Audit op maat Omgevingsvergunningen bij lokaal bestuur Affligem (2506 001) – 8/07/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing bij lokaal bestuur Affligem (2506 001-OB) – 8/07/2025
20. Audit op maat Organisatie van het Sociaal Huis bij lokaal bestuur Beernem (2506 002) – 10/09/2025 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing bij lokaal bestuur Beernem (2506 002-OB) – 10/09/2025

4. Punten ter informatie en mededelingen

- 4.1 Vraag Provincie Oost-Vlaanderen: ondersteuning oprichting auditcomité en –charter
- 4.2 Beleids- en begrotingstoelichting 2026 - Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid en Audit Lokale Besturen - Ontwerp
- 4.3 Notulen Stuurgroep VVSG van 12 juni 2025
- 4.4 Notulen ACVA van 12 juni 2025
- 4.5 Conceptnota ‘Versterking van deontologie en integriteit in lokale besturen’.

JL betreurt dat de conceptnota ‘Versterking van deontologie en integriteit in lokale besturen’ niet eerst is besproken met de lokale besturen vooraf. Op die manier kan er nl. maximaal draagvlak bekomen worden. JV geeft aan dat het opzet van een conceptnota net het opstarten van een debat en consultatie is. Hij stipt ook aan dat dit traject wel al lopende was.

JL drukt de wens uit om een zo groot mogelijk draagvlak te bekomen en onderschrijft volledig de gehanteerde uitgangspunten.

JPG vraagt of er impact zal zijn op de werkzaamheden met betrekking tot de forensische audits. AV geeft aan dat dit onduidelijk is, aangezien een burger zelf de keuze zal blijven maken of hij al dan niet AV wenst te contacteren om een mogelijke onregelmatigheid te melden.

BDB wijst nogmaals op de preciaire positie van de algemeen directeur, gelet op de afhankelijkheid die blijft bestaan, dus ook in verband met de werking van de deontologische commissie. JV verwijst naar de conceptnota en de ontvankelijkheidsvereisten die nog moeten bepaald worden, alsook naar de bepalingen in de model deontologische code van de VVSG.

5. Varia

De voorzitter sluit de vergadering om 16.32